

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра _Фінансового менеджменту та фондового ринку

Допущено до захисту
завідувач кафедри

Баранова В.Г.

“ ___ ” _____ 20__ р.

ВИПУСКНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня бакалавр

зі спеціальності **6.030508 «Фінанси і кредит»**

за темою:

**ВИЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА ЯК
ЕЛЕМЕНТА УПРАВЛІННЯ ЙОГО ДІЯЛЬНІСТЮ**

Виконавець

студентка фінансово-економічного
факультету

Марач Вікторія Петрівна

Науковий керівник

к.е.н., доцент кафедри фінансового
менеджменту

Астахова Наталя Ігорівна

Одеса 2018

АНОТАЦІЯ

випускної роботи на здобуття освітнього ступеня бакалавра

Марач Вікторія Петрівна

«Визначення фінансового стану підприємства як елемент управління його фінансовою діяльністю»

Одеський національний економічний університет,

м. Одеса, 2018 рік

Випускна робота складається з 3 розділів.

У роботі визначається сутність, мета, завдання та функції управління фінансовою діяльністю підприємства; з'ясовується поняття фінансового стану підприємства; розглядається методика визначення фінансового стану підприємства. Проводиться аналіз господарської діяльності підприємства, аналіз системи управління його фінансовою діяльністю, а також оцінка фінансового стану підприємства. Обґрунтовуються напрямки удосконалення фінансового стану підприємства, розроблюються заходи з поліпшення фінансового стану підприємства, здійснюється оцінка ефективності розроблених заходів

Ключові слова: фінансовий стан, підприємство, управління, господарська діяльність, аналіз, удосконалення, ефективність.

ANNOTATION

final work on the education of bachelor's degree

Marach Victoria Petrivna

"Determination of the financial condition of the company as a control on its financial activities"

Odessa national economic University,

Odessa, 2018

he paper consists of 3 sections.

The work defines the nature, purpose, objectives and functions financial management of the company; it explains the concept of financial condition of the company; discusses the method of determining the financial condition of the company. The analysis of economic activity of enterprise, analysis of management system for its financial activities and assessment of the financial condition of the company. Directions of improving the financial condition of the company, steps are taken to improve the financial condition of the company, carried out assessment of the effectiveness of the developed measures

Key words: financial state, enterprise, management, operations, analysis, improving efficiency.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА	7
1.1. Сутність, мета, завдання та функції управління фінансовою діяльністю підприємства.....	7
1.2. Поняття фінансового стану підприємства та необхідність його визначення	14
1.3. Методи визначення фінансового стану підприємства	21
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ ТОВ «ТРАНСШІПМЕНТ ЕЛ ПІ ДЖІ»	30
2.1. Загальна характеристика господарської діяльності підприємства	30
2.2. Аналіз системи управління фінансовою діяльністю в ТОВ «Трансшіпмент Ел Пі Джі»	34
2.3. Оцінка фінансового стану ТОВ «Трансшіпмент Ел Пі Джі»	39
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТОВ «ТРАНСШІПМЕНТ ЕЛ ПІ ДЖІ».....	47
3.1. Обґрунтування напрямків удосконалення фінансового стану ТОВ «Трансшіпмент Ел Пі Джі»	47
3.2. Розробка заходів з поліпшення фінансового стану ТОВ «Трансшіпмент Ел Пі Джі».....	54
3.3. Оцінка ефективності розроблених заходів з покращення фінансового стану підприємства	62
ВИСНОВКИ.....	67
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	71
ДОДАТКИ.....	76

ВСТУП

Актуальність дослідження. В умовах ринкової економіки ефективне управління фінансовою діяльністю передбачає оптимізацію потенціалу підприємства. У цій ситуації різко підвищується значущість ефективного управління фінансовими ресурсами. Від того, наскільки ефективно й доцільно вони трансформуються в основні та оборотні кошти, а також в засоби стимулювання робочої сили, залежить фінансове благополуччя підприємства у цілому, його власників і співробітників. У тій чи іншій мірі роль фінансових ресурсів важлива на всіх рівнях управління (стратегічний, тактичний, оперативний), проте особливого значення вона набуває в плані стратегії розвитку підприємства. Таким чином, управління фінансовою діяльністю як одна з основних функцій апарату управління підприємством набуває ключової ролі в умовах ринкової економіки.

Необхідно відзначити, що обґрунтованість та дієвість управлінських рішень на мікро- та макрорівнях значною мірою залежить від результатів оцінки фінансового стану суб'єктів господарювання, зміст якої виходить за межі обчислення окремих коефіцієнтів і передбачає вивчення комплексу показників, які відображають різні аспекти діяльності підприємства.

Значна кількість підприємств в Україні має незадовільну структуру капіталу та відчуває нестачу оборотних коштів. За своєчасної розробки та впровадження заходів, спрямованих на поліпшення фінансового стану в довгостроковому періоді, такі підприємства можуть збільшити свій майновий потенціал, відновити платоспроможність та прибутковість. Попередження розвитку негативних кризових явищ на підприємстві є можливим тільки за систематичного забезпечення управлінського персоналу інформацією про поточний рівень фінансової стійкості та здатність підприємства до подальшого розвитку. Така фінансово-аналітична інформація повинна отримуватися за результатами оцінювання фінансового стану підприємства.

За умов переходу економіки України до ринкових відносин, суттєвого

розширення прав підприємств у галузі фінансово-економічної діяльності значно зростає роль своєчасного та якісного аналізу фінансового стану підприємств, оцінки їхньої ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості та пошуку шляхів підвищення і зміцнення фінансової стабільності, оздоровлення підприємств та виходу їх з кризового стану.

Розв'язання проблеми управління фінансовим станом підприємства перебуває в центрі уваги багатьох сучасних наукових досліджень. Вагомий внесок у розробку теоретичних та методичних засад оцінки фінансового стану підприємств внесли такі вчені, як: Азарова А. О., Александрова М. М., Андрейченко А.В., Бандурка О.М., Білик М. Д., Бланк І. А., Бойчик І. М., Верига Ю. А., Верхоглядова Н. І., Гринів Б.В., Дем'яненко М. Я., Загородній А.Г., Іванілов О. С., Ільченко С.О., Карпова Т. С., Ковалевська А.В., Ковальов А.І., Ковч В.В., Комаринський Я. В., Коробов М. Я., Крамаренко Г. О., Кузьміна В. В., Лігоненко Л. О., Логвиненко Ю. Л., Маркар'ян Е.А., Мошенський С.З., Мягких І. М., Новоселецький О. М., Онисько С.М., Осмолівський В.В., Остап'юк Н. А., Перекрест Т.В., Поддєрьогін А. М., Поляк Г. Б., Пономаренко В. С., Руда Р. В., Рябенко Г.М., Савицька Г. В., Селезнєва Н. Н., Сідун В.А., Слав'юк Р. А., Сладкевич В.П., Тижненко Л. А., Уткін Е.А., Філімоненков О.С., Фурдичко Л.Є., Хомюк А. В., Цал-Цалко Ю. С., Чала О.А., Чобіток В. І. та ін. Проте, якщо вивченню оцінки фінансового стану підприємств приділяється багато уваги, то дослідженню напрямків його покращення – приділяється дуже мало уваги, що зумовлює актуальність дослідження.

Отже, **мета** випускної роботи – дослідити фінансовий стан підприємства як елемент управління його фінансовою діяльністю.

Для досягнення поставленої мети в випускній роботі необхідно вирішити наступні **завдання**:

- 1) визначити сутність, мету, завдання та функції управління фінансовою діяльністю підприємства;
- 2) з'ясувати поняття фінансового стану підприємства та обґрунтувати

необхідність його визначення;

- 3) розглянути методи визначення фінансового стану підприємства;
- 4) охарактеризувати господарську діяльність ТОВ «Траншпінмент Ел Пі Джі»;
- 5) провести аналіз системи управління фінансовою діяльністю на підприємстві;
- 6) здійснити оцінку фінансового стану ТОВ «Траншпінмент Ел Пі Джі»;
- 7) обґрунтувати напрями удосконалення фінансового стану підприємства;
- 8) розробити заходи поліпшення фінансового стану ТОВ «Траншпінмент Ел Пі Джі»;
- 9) провести оцінку ефективності запропонованих заходів.

Об'єктом дослідження в випускній роботі є процес формування методичних підходів до оцінки фінансового стану підприємства як елементу управління його фінансовою діяльністю

Предметом дослідження є як відношення з приводу аналізу фінансового стану ТОВ «Траншпінмент Ел Пі Джі».

Методи дослідження. Методологічною основою для написання випускної роботи стали такі загальнонаукові методи: метод термінологічного аналізу (під час визначення поняття фінансового стану підприємства як економічної категорії); методи порівняльного аналізу та синтезу (при вивченні наукових підходів щодо управління фінансовою діяльністю підприємства); класифікаційний, аналітичний, системно-структурний та експертний методи (під час здійснення аналізу фінансового стану підприємства); метод наукової абстракції (під час обґрунтування заходів щодо поліпшення фінансового стану підприємства); метод узагальнення (при написанні висновків).

Структура роботи. Випускна робота складається зі вступу, трьох розділів, які об'єднують дев'ять підрозділів, висновків, списку використаної літератури і додатків.

ВИСНОВКИ

Отже, підводячи підсумок, можна зробити наступні висновки.

1. Дослідження сутності та особливостей управління фінансовою діяльністю підприємства дозволило фінансовою діяльністю вважати систему форм і методів, які використовуються для фінансового забезпечення функціонування підприємств та досягнення ними поставлених цілей, тобто це практична фінансова робота, що забезпечує життєдіяльність підприємства, поліпшення її результатів. Управління фінансовою діяльністю підприємства - це вид професійної діяльності, направленої на управління фінансово-господарським функціонуванням підприємства. Управління фінансовою діяльністю є одним з ключових елементів всієї системи сучасного управління підприємством.

2. Дослідження різних підходів щодо поняття фінансового стану підприємства дозволило стверджувати, що фінансовий стан – це одна з найважливіших характеристик діяльності кожного підприємства, а пошук шляхів покращення фінансового стану – як важливу складову управлінської діяльності. Фінансовий стан підприємства - це сукупність економічних показників, за допомогою яких можна дослідити платоспроможність підприємства, економічну стійкість, здатність до саморозвитку, а також конкурентоспроможність підприємства на ринковому середовищі.

3. Для забезпечення задовільного фінансового стану на кожному підприємстві в загальній системі фінансового менеджменту необхідними є розроблення й забезпечення реалізації системи аналізу та оцінювання фінансового стану, адаптованої до особливостей функціонування цього підприємства на ринку, завдань його фінансової стратегії й політики, фінансової ментальності власників тощо. Першочерговим етапом покращення фінансового стану вітчизняних підприємств у сучасних економічних умовах є пошук оптимального співвідношення власного та позикового капіталу, яке забезпечило б мінімальний фінансовий ризик за максимальної рентабельності

власного капіталу. Підприємствам необхідно систематично, детально і в динаміці аналізувати фінансовий стан підприємства та залежно від того, який показник змінився, приймати відповідні рішення.

4. В роботі проведена оцінка фінансового стану підприємства на прикладі ТОВ «Трансшіпмент Ел Пі Джі». ТОВ «Трансшіпмент Ел Пі Джі» функціонує на ринку Одеської області більше 10 років. За цей час фірма встигла стати один із відомих підприємств, що займаються сюрвейерськими послугами. Центральним напрямом діяльності компанії є усунення ризиків клієнта шляхом проведення незалежної інспекції, аналізу та експертизи. Організаційна структура ТОВ «Трансшіпмент Ел Пі Джі» відноситься до лінійних типів. Підприємство було збитковим останні два роки, при цьому на підприємстві активно скорочуються основні засоби, нарощується обсяг оборотних активів, погіршується фондоддача, зростає чисельність персоналу.

5. Аналіз системи управління фінансовою діяльністю в ТОВ «Трансшіпмент Ел Пі Джі» дозволив зробити висновок про те, що збитковість підприємства в 2016-2017 рр. обумовлена значною собівартістю надаваних послуг, значним розміром інших витрат. Підприємство нарощує валюту балансу, що свідчить про розширення діяльності. При цьому погіршується як структура активів так і структура пасивів. Зростає дебіторська та кредиторська заборгованість. Підприємство має від'ємний власний капітал за рахунок зростання нерозподіленого збитку.

6. ТОВ «Трансшіпмент Ел Пі Джі» недостатньо уваги приділяє фінансовому управлінню. Показники платоспроможності та фінансової стійкості свідчать про погіршення результатів фінансової діяльності. Жоден з показників ліквідності не відповідає нормативам. Коефіцієнт забезпечення власними коштами та коефіцієнт автономії від'ємний. На підприємстві спостерігається надмірний рівень залежності від зовнішніх джерел фінансування активів. Слабкий фінансовий стан підтверджується і розрахунками чистого прибутку та рентабельності. На підставі результату

розрахунку показників для прогнозування банкрутства ТОВ «Трансшіпмент Ел Пі Джі» в 2015-2017 р.р. за тестом Таффлера було встановлено, що ймовірність банкрутства достатньо висока.

7. ТОВ «Трансшіпмент Ел Пі Джі» може збільшити свій майновий потенціал, відновити платоспроможність та прибутковість. Для цього існує велика кількість можливих варіантів прийняття управлінських рішень. Система заходів для підтримки фінансової стійкості ТОВ «Трансшіпмент Ел Пі Джі» повинна передбачати постійний моніторинг зовнішнього і внутрішнього стану підприємства, розробку заходів зі зниження зовнішньої вразливості підприємства, розробку підготовчих планів при виникненні проблемних ситуацій, здійсненні попередніх заходів для їхнього забезпечення, впровадження планів практичних заходів при виникненні кризової ситуації, прийняття ризикових і нестандартних рішень у випадку відхилення розвитку ситуації, координацію дій всіх учасників і контроль за виконанням заходів та їхніми результатами.

8. Серед напрямків покращення фінансового стану підприємства слід виділити збільшення прибутку та підвищення отриманого чистого доходу від реалізації послуг. Проведений аналіз засвідчив що головними резервами збільшення прибутку ТОВ «Трансшіпмент Ел Пі Джі» є, в першу чергу, зростання виручки. Зусилля підприємства повинні бути направлені на зростання виручки, подальше скорочення собівартості та нарощення прибутку від реалізації. Для забезпечення фінансової стійкості у ТОВ «Трансшіпмент Ел Пі Джі» має бути гнучка структура капіталу, вміння організувати його рух у такий спосіб, щоб забезпечити постійне перевищення доходів над витратами з метою збереження платоспроможності і створення умов для самофінансування.

9. Проведені розрахунки засвідчують, що в результаті запропонованих заходів підприємство може значно знизити ймовірність банкрутства, зокрема в результаті запропонованих заходів зросте показник ймовірності банкрутства до 0,496 пункти, що вище нормативного 0,3 і свідчить про виникнення

довгострокових перспектив розвитку; оптимізувати структуру капіталу (на рівні 80% власного капіталу до 20% позикового капіталу за рахунок збільшення статутного капіталу та зменшення нерозподіленого збитку), підвищити платоспроможність та фінансову стійкість. В результаті запропонованих заходів зросте коефіцієнт рентабельності власного капіталу до 12,21%.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Азарова А. О. Математичні моделі та методи оцінювання фінансового стану підприємства: монографія / А. О. Азарова, О. В. Рузакова. - Вінниця: ВНТУ, 2010. - 172 с.
2. Александрова М. М. Кірейцев Г. Г. Фінанси підприємств / М.М. Александрова, Г.Г. Кірейцев. – К.: КНЕУ, 2010. – 322 с.
3. Андрейченко А.В. Фінансовий менеджмент / А.В. Андрейченко. – К.: Основи, 2011. – 324 с.
4. Бандурка О.М. Фінансова діяльність підприємства: навч. посібник / О.М. Бандурка. – К.: Либідь, 2012. – 384 с.
5. Білик М. Д. Сутність і оцінка фінансового стану підприємств / М. Д. Білик // Фінанси України. - 2005. - № 3. - С. 117-128.
6. Бланк И. А. Основы финансового менеджмента. - Т. 2. / И. А. Бланк. - К.: Ника-Центр, Эльга, 2005. - 549 с.
7. Бланк И.А. Стратегия и тактика управления финансами / И.А. Бланк. – К.: МП «Итем ЛТД», 2010. – 312 с.
8. Бойчик І. М. Економіка підприємств: навчальний посібник / І. М. Бойчик, П. С. Харів, М. І. Хопчан. – Л.: Сполох, 2005. – 211 с.
9. Борисов А. Б. Большой экономический словарь / А. Б. Борисов. - М.: Книжный мир, 2013. - 895 с.
10. Верига Ю. А. Звітність підприємств: навч. посіб. / Ю. А. Верига, З. М. Левченко, І. Д. Ватуля. - К.: ЦУЛ, 2008. - 776 с.
11. Верхоглядова Н. І. Фінансовий стан суб'єктів господарської діяльності промислових підприємств: монографія / Н. І. Верхоглядова. - Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2003. - 204 с.
12. Гринів Б.В. Економічний аналіз торговельної діяльності : навч. посіб. / Б.В. Гринів. - К. : Центр учбової літератури, 2011. - 392 с.
13. Дем'яненко М. Я. Фінансовий словник-довідник / М. Я. Дем'яненко, Ю. Я. Лузан. - К.: ІАЕУААН, 2005. - 507 с.

14. Загородній А.Г. Фінансовий словник / А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк, Т.С. Смовженко. - К. : Знання, 2014. - 377 с.
15. Іванілов О. С. Економіка підприємства: підручник / О. С. Іванілов. - К.: Центр учбової літератури, 2009. - 728 с.
16. Ільченко С.О. Математична модель фінансового стану на основі системи балансових рівнянь / С.О. Ільченко // Економіст. - 2014. - № 1. - С. 38-41.
17. Карпова Т. С. Проблеми та шляхи вдосконалення управління фінансовою діяльністю суб'єктів підприємництва в Україні / Т. С. Карпова, О.В. Позднякова // Финансы, учет, банки. - 2014. - Вып. 1. - С. 144-152.
18. Ковалевська А.В. Критичний аналіз методів оцінки фінансового стану підприємства / А.В. Ковалевська, С.І. Асєєв // Бізнес-інформ. – 2012. - №3. – С. 163-169.
19. Ковалев А.И. Анализ финансового состояния предприятия / А.И. Ковалев, В.П. Привалов. – М.: Центр экономики и маркетинга, 2015. – 256 с.
20. Ковч В.В. Управління фінансовою діяльністю підприємства / В. В. Ковч, А. О. Шуст // Наука й економіка. - 2015. - Вип. 1. - С. 28-30.
21. Комаринський Я. В. Фінансово-інвестиційний аналіз / Я.В.Комаринський. - К.: «Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 2010. - 298 с.
22. Коробов М. Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств: навч. посіб. / М. Я. Коробов. - К.: Знання, КОО, 2006. - 378 с.
23. Крамаренко Г. О. Фінансовий менеджмент / Г.О. Крамаренко, О.Є.Чорна. - К.: Центр навчальної літератури, 2010. - 518 с.
24. Кузьміна В. В. Фінансовий стан як економічна категорія / В. В. Кузьміна // Управління розвитком. - 2014. - № 10. - С. 43-46.
25. Лігоненко Л. О. Антикризове управління підприємством : підручник / Л. О. Лігоненко.– К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2005.– 824 с.
26. Логвиненко Ю. Л. Сутність та значення рейтингів у підприємницькому середовищі / Ю. Л. Логвиненко // Науковий вісник НЛТУ України. – 2009. – Вип. 19.3. – С. 223 – 231
27. Маркар'ян Е.А. Фінансовий аналіз / Е.А. Маркар'ян, Г.П. Герасименко. -

- М.: ПРИОР, 1997. – 386 с.
- 28.Мошенський С.З. Економічний аналіз: підручник / С.З. Мошенський, О.В. Олійник; за ред. Ф.Ф. Бутинця. - 2-ге вид., доп. і перероб. - Житомир : Рута, 2007. - 704 с.
- 29.Мягих І. М. Оцінка використання ресурсного потенціалу підприємств України в ринкових умовах [Текст] / І. М. Мягих // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2011.– № 33.– С. 199 – 203.
- 30.Новоселецький О. М. Еволюція підходів щодо оцінювання фінансового стану підприємства / О. М. Новоселецький, Т. Л. Кмитюк // Наукові записки. Серія «Економіка».– Випуск 16.– С. 600 – 607.
- 31.Онисько С.М. Фінанси підприємств : підручник для студентів вищих закладів освіти / С.М. Онисько, П.М. Марич. - 2-ге вид., випр. і доп. - Львів: Магнолія Плюс, 2006. - 367 с.
- 32.Осмоловский В.В. Теория анализа хозяйственной деятельности / В.В. Осмоловский. - Минск : Новое знание, 2006. - 188 с.
- 33.Остап'юк Н. А. Методика оцінки фінансового стану підприємства в умовах інфляції / Н. А. Остап'юк // Вісник ЖДТУ.– 2011.– № 1(55).– С. 127 – 129.
- 34.Пастернак-Таранушенко Г. Конкуренція: Курс лекций и практических на русском и украинском языках / Г. Пастернак-Таранушенко, В. Рожок. - К. : ЦУЛ, 2002. - 322 с.
- 35.Перекрест Т.В. Фінансовий стан підприємства: оцінювання та пропозиції поліпшення / Т.В. Перекрест // Держава та регіони. – 2009. - №5. – С. 45-49
- 36.Поддєрьогін А. М. Фінанси підприємств: підруч. / А.М.Поддєрьогін, М. Д. Білик, Л. Д. Буряк та ін. - К. : КНТЕУ, 2006. - 491 с.
- 37.Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації від 26.01.2001 р. за № 49/121. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0121-01>.
- 38.Поляк Г. Б. Финансовый менеджмент / Г. Б. Поляк. - М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2004. - 527 с.
- 39.Пономаренко В. С. Стратегія розвитку підприємства в умовах кризи:

- Моногр. / В. С. Пономаренко, О. М. Тридід, М. О. Кизим.– Х.: ІНЖЕК, 2012. – 323 с.
40. Райзберг Б.А. Современный экономический словарь / Б.А. Райзберг, Л.Ш. Лозовский, Е.Б. Стародубцева. - 2-е изд., испр. - М. : ИНФРА-М, 1999. - 479 с.
41. Руда Р. В. Оцінка фінансового стану підприємства: сутність та необхідність / Р. В. Руда // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу.– 2010.– № 1(9).– С. 61 – 65.
42. Рябенко Г.М. Шляхи покращення фінансового стану підприємства / Г.М.Рябенко // Інноваційна економіка. – 2012. - №7. - С. 105-108
43. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства: навч. посіб. / Г. В. Савицька - К.: Знання, 2005. - 662 с.
44. Селезнева Н. Н. Финансовый анализ: учеб. пособ. / Н.Н.Селезнева, А. Ф. Ионова.- М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2002.- 479 с.
45. Сідун В.А. Економіка підприємства: Навч. пос. / В.А. Сідун. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. - 436 с.
46. Слав'юк Р. А. Фінанси підприємств: навч. посібник / Р.А.Слав'юк.- К.: ЦУЛ, 2002.- 460 с.
47. Сладкевич В.П. Стратегічний менеджмент організацій. Підручник / В.П. Сладкевич. - К.: ДП «Видавничий дім «Персонал», 2008. - 496 с.
48. Тыжненко Л. А. Значение комплексной оценки финансового состояния для осуществления финансово-хозяйственной деятельности предприятия / Л. А. Тыжненко // Економіка розвитку. - 2006. - № 2. - С. 74-77.
49. Уткін Е.А. Фінансове управління / Е.А. Уткін. - К.: Асоціація авторів і читачів «Тандем», 2004. - 118 с.
50. Філімоненков О.С. Фінанси підприємств : навч. посіб. / О.С.Філімоненков. - 2-ге вид., переробл. і допов. - К. : МАУП, 2004. - 328 с.
51. Фурдичко Л.Є. Напрямки оцінки фінансового стану підприємств / Л.Є. Фурдичко. – Науковий вісник НЛТУ України. – 2009. – Вип. 19.5. – С. 232-236

- 52.Хомюк А. В. Теоретичні аспекти визначення фінансового стану підприємства / А. В. Хомюк // Управління розвитком. - 2014. - № 15. - С. 154-156.
- 53.Цал-Цалко Ю. С. Статистичний аналіз фінансової звітності: теорія практика та інтерпретація: монографія / Ю. С. Цал-Цалко. - Житомир: Житомир. держ. технолог. ун-т, 2004. - 506 с.
- 54.Чала О.А. Теоретичні основи визначення фінансового стану торговельних підприємств / О.А. Чала // Держава та регіони. – 2013. - №6. – С. 150-153.
- 55.Чобіток В. І. Управління фінансовою діяльністю підприємства: теоретичні аспекти / В. І. Чобіток, І. С. Зайцева // Збірник наукових праць Донецького державного університету управління. Серія: Економіка. - 2013. - Т. 14, Вип. 266. - С. 303-310.